

Visie op ondersteuning binnen Opwijs

Stichting Opwijs

Concept op 13 mei 2024

In dit document staat de visie op ondersteuning voor Stichting Opwijs beschreven. Alle kindcentra binnen Stichting Opwijs hanteren deze visie als basis voor de ondersteuningsstructuur.

Definitie van ondersteuning

Onder "extra ondersteuning" verstaan wij dat wat leerlingen aan extra aangeboden krijgen (bovenop het basisaanbod van het kindcentrum). We hebben daarom op schoolniveau ons basisaanbod en onze onderwijsleeromgeving goed omschreven in de onderwijskaarten en gebaseerd op een analyse van onze leerlingpopulatie. We gaan ervan uit dat maximaal 10% van de leerlingen buiten dit basisaanbod valt en dus wat extra nodig heeft (ONS 2 en 3). Dit extra aanbod kan bestaan uit:

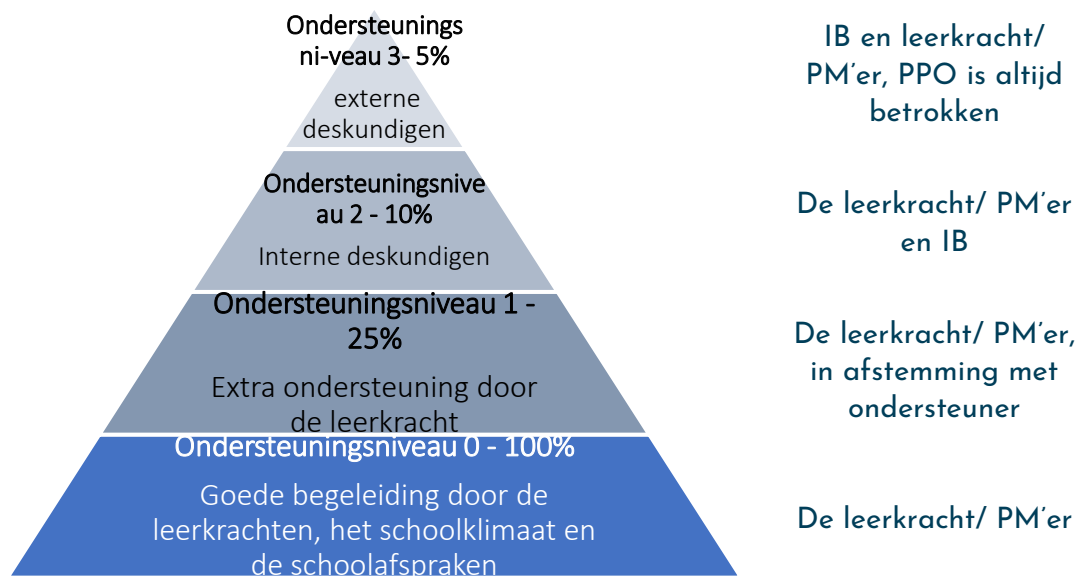
- Een aanpassing in de onderwijsleeromgeving (zoals bijvoorbeeld de leertijd, instructie op de leerstofdoelen, methode-aanbod, differentiatie in leertijd / instructie / verwerking, didactische aanpak, pedagogische aanpak / veiligheid)
- Een aanpassing in de onderwijsdoelen, het zij het bijstellen daarvan naar beneden, hetzij het verbreden of verdiepen van het aanbod.

We onderscheiden binnen de stichting vier niveaus van ondersteuning.

- Ondersteuningsniveau 0: aanbod aan 100% van de leerlingen;
- Ondersteuningsniveau 1: aanbod aan ongeveer 25% van de leerlingen;
- Ondersteuningsniveau 2: aanbod aan ongeveer 10% van de leerlingen, er is een IHP opgesteld;
- Ondersteuningsniveau 3: aanbod voor 5% van de leerlingen, er is een OPP opgesteld.

Op niveau 2 zal het samenwerkingsverband incidenteel worden ingeschakeld, op niveau 3 (meestal) structureel.

Deze ondersteuning staat in onderstaande afbeelding verder toegelicht.

Concretisering ondersteuningniveaus

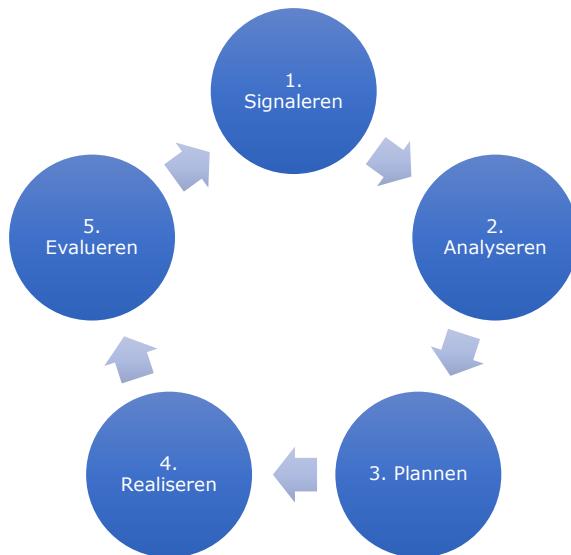
Ondersteuningsniveau 0	
Leerkracht/ PM'er is verantwoordelijk	De leerling ontwikkelt zich conform de streefdoelen in het curriculum. De leerkracht/ PM'er houdt zich aan de onderwijskaart en biedt intensief, basis of verdiept aanbod.
Ondersteuningsniveau 1	
Leerkracht/ PM'er is verantwoordelijk <i>Haalt eventueel advies op bij IB</i>	De leerling ontwikkelt zich onvoldoende conform de streefdoelen in het curriculum en de onderwijskaart. De leerkracht/ PM'er doet waar mogelijk kleine aanpassingen. Dit kan een variatie zijn op de leermiddelen, leertijd, instructie, verwerking of pedagogisch klimaat. De aanpassing is kortdurend! Is er voldoende resultaat zichtbaar na de aanpassing, dan blijft de leerkracht/ PM'er hiermee doorgaan. Is er onvoldoende resultaat zichtbaar? De leerkracht/ PM'er beschrijft wat gedaan is en schakelt door naar ondersteuningsniveau 2.
Ondersteuningsniveau 2	
Leerkracht/ PM'er en IB'er zijn verantwoordelijk. Mogelijk zijn specialisten betrokken	De ontwikkeling van de leerling stagneert, ondanks de interventie uit ONS 1. De leerling wordt besproken met de SCP vanuit PPO. De leerkracht/ PM'er stelt, met handelingsadviezen vanuit IB/ PPO, een IHP op. Het handelingsplan wordt maximaal 12 weken uitgevoerd door leerkracht/ PM'er, ondersteuner en coördinatoren. Het handelingsplan wordt bij de start besproken met ouders en na 10 weken vindt een evaluatiegesprek met ouders plaats.
Ondersteuningsniveau 3	
IB en Leerkracht/ PM'er zijn verantwoordelijk, directie is op de hoogte	De ontwikkeling van de leerling stagneert, ondanks de interventie uit ONS 2. De leerling wordt besproken in het Directie-IB overleg. PPO is nauw betrokken en sluit aan bij het oudergesprek. De leerkracht/ PM'er stelt met handelingsadviezen vanuit PPO, samen met de IB'er een OPP op. Het OPP wordt uitgevoerd door leerkracht/ PM'er, AB'er, ondersteuner en coördinatoren. Het OPP wordt bij de start besproken met ouders. Ouders tekenen voor het handelingsdeel uit het OPP. Hier hebben zij advies- en instemmingsrecht. Het OPP wordt ieder half jaar geëvalueerd samen met ouders.

Visie en uitgangspunten

Bij het vormgeven van onze ondersteuning, zijn de volgende uitgangspunten van belang:

1. We werken handelingsgericht

Bij het inzetten en uitvoeren van extra ondersteuning en uitdaging werken we volgens de cyclus van handelingsgericht werken, waarbij de volgende stappen worden onderscheiden:

Bij het monitoren van de kwaliteit, richten we ons op de kwaliteit van de begeleiding van de individuele leerling, maar gebruiken we deze gegevens ook om verbeteringen op groeps- en schoolniveau aan te brengen. Concreet betekent dat dat als een knelpunt op een lager niveau meerdere malen voorkomt, het aangepakt moet worden op een bovenliggend niveau. Stel dat er in een bepaalde groep veel leerlingen gebaat zijn bij extra training gericht op het vergroten van de weerbaarheid, dan is het logischer om dit groepsgewijs aan te bieden, dan voor elke leerling een individueel handlingsplan op te stellen.

Concreet betekent handelingsgericht werken voor ons:

- Dat we cyclisch werken op school- / groeps- / leerlingniveau: Er wordt gewerkt met een vaste handelingskalender op schoolniveau, groepsniveau en leerlingniveau;
- Dat we uitgaan van ondersteunings-/ onderwijsbehoeften in plaats van vanuit beperkingen en diagnoses;
- Dat het signaleren en analyseren van meetbare en observeerbare gegevens het uitgangspunt zijn voor handelen.

2. Ondersteuning is de verantwoordelijkheid van het hele team, waarin iedereen zijn verantwoordelijkheid heeft.

De kwaliteit van de ondersteuning die bij ons op het kindcentrum geboden wordt, is de verantwoordelijkheid van het hele team. Dat betekent dat de leerkracht/ PM'er primair verantwoordelijk is voor (het monitoren van) de kwaliteit van de ondersteuning op individueel- en groepsniveau en dat de kwaliteitscoördinator verantwoordelijk is voor (het monitoren van) de kwaliteit van de ondersteuning op schoolniveau. De kwaliteitscoördinator is verantwoordelijk voor de inhoudelijke ondersteuning van beide bij het vormgeven en uitvoeren van deze, kwalitatief goede, ondersteuning.

Concreet betekent dit samenwerken in de keten:

- Dat we duidelijk hebben vastgelegd wie welke taken en verantwoordelijkheden heeft binnen het vormgeven en uitvoeren van de ondersteuning. Dat we binnen deze beschrijving uitgaan van elkaars professionaliteit en elkaar daarin het vertrouwen geven. Daarnaast steunen we elkaar in gesprekken met externen over de door ons geboden ondersteuning en de daarin gemaakte keuzes;
- Bij de afwegingen die we maken in de manier waarop we elkaar aanspreken over de manier waarop wij de ondersteuning uitvoeren, hanteren de volgende professionele kaders:
  - Wat is goed voor de leerlingen?

- Wat is goed voor de organisatie?
- Wat is goed voor mijzelf?

Met deze kaders in ons achterhoofd spreken we ook onze collega's aan op hun taken en nemen we onze professionele verantwoordelijkheid om te doen wat goed is voor leerlingen en voor het kindcentrum (ook als dat onszelf wat kost).

3. *We werken preventief*

We gebruiken onze kennis over wat onze populatie aan ondersteuningsbehoeften heeft en over wat werkt (vanuit onderzoek) om uitval en de noodzaak van extra ondersteuning zo in principe te voorkomen.

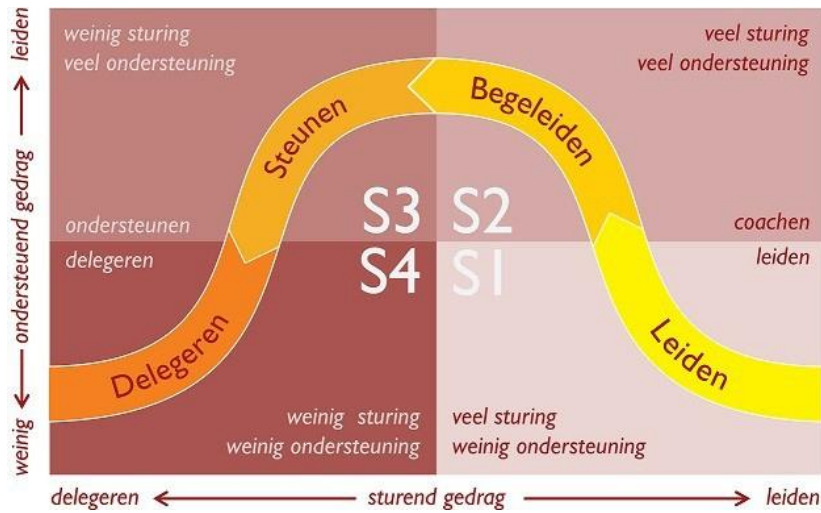
Concreet betekent dit dat we:

- Halfjaarlijks analyseren wat de ondersteuningsbehoeften van onze leerlingpopulatie zijn en op basis daarvan nagaan wat dat vraagt van onze onderwijsleeromgeving en ons onderwijsaanbod. Daarin wordt vooral ingezet op de versterking van het (leerkracht)handelen. Dit doen we in het opbrengstendocument;
- Halfjaarlijks analyseren welke extra ondersteuning er is geboden, welk effect dat heeft gehad en welke interventies / aanpassingen op basis hiervan mogelijk aan ons staande beleid moeten worden gedaan. Dit doen we in het opbrengstendocument;
- De acties die we uitzetten op basis van de uitgevoerde analyses vinden hun plek in de kwaliteitsaanpak van de school (kwaliteitskaarten) en worden besproken met team, directie en bestuur.

Betekenis voor de rol van de intern begeleider

Bovenstaande heeft de volgende gevolgen voor de invulling van de rol van de intern begeleider:

- De IB-er is de inhoudsdeskundige en kenniscoördinator op het gebied van ondersteuning. De IB-ers ondersteunen team en directie. Ze brengen mensen in verbinding met kennis (intern of extern) en kennen de sociale kaart.
- De IB-er bewaakt de bovenstaande visie op ondersteuning en zet voortdurend de onderwijsbehoeften van leerlingen centraal. Daarbij bewaakt hij dat er vanuit verschillende perspectieven wordt gekeken, dat er preventief en handelingsgericht wordt gewerkt en dat er samengewerkt wordt (zowel binnen de keten van de school, als ook met de externe partners, de ouders en de leerling).
- De intern begeleider begeleidt het team volgens de principes van situationeel begeleiden en sluit daarbij ook aan bij de ondersteuningsbehoeften van de specifieke leerkracht/ PM'er.

Dat betekent dat de Interne Begeleider de begeleidingstijl aanpast aan de wijze waarop de teamleden hun taken uitvoeren, waarbij de IB-er zich telkens afvraagt: "Kan de collega deze taak uitvoeren en wil hij dat ook? Wat betekent dat voor de wijze waarop ik deze persoon kan/ moet begeleiden om de taak zo goed mogelijk af te ronden?" Door deze werkwijze kan de begeleidingstijl per collega en per taak verschillen.